

BÖLÜM 13

ANKET HAZIRLAMA

Ertan KARA¹

ANKET NEDİR?

Anket, bir veri toplama yöntemidir. Veriler, önceden tespit edilmiş insanlara bir takım sorular sorularak elde edilir. Anket yöntemi ile çok farklı türde veri toplamak mümkündür. İnsan davranışları, iş performansları, bilgi düzeyleri, tercihleri, tutumları, inançları, duyguları vb. bunlardan sadece birkaçıdır. Ancak anketten yararlı bilgiler elde edebilmek için anketin hazırlık ve uygulama sürecine özel önem gösterilmelidir. Ayrıca “zaman” ve “maliyet” göz önüne alınması gereken diğer önemli hususlardır. Bu bölüm size anket hazırlama ve uygulama konusunda genel bir bakış açısı kazandıracaktır. Ayrıca anket maddelerini özel bilgi gereksinimlerinizi elde etmenizi sağlayacak şekilde nasıl hazırlayabileceğinize ilişkin ipuçları verecektir (1, 2, 4)

Anket Ne Zaman Kullanılır

Anket, en popüler veri toplama yöntemlerinden biri olmasına karşın, ancak uygun şartlar altında kullanılması halinde yarar sağlayacaktır. Anketi, diğer yöntemlere göre daha hızlı, daha kolay ve/ya daha ucuz olduğu zamanlarda kullanılmalıdır. Bazen diğer veri toplama metodlarının kullanımı daha uygun olabilir. Mesela, bir hastaneye giden kişi sayısını belirlemek için, basitçe hasta giriş ya da günlük kayıtları inceleyebilirsiniz. Ulaşmak istediğiniz bilgiler daha önceden belirli bir formda bulunmuyorsa anket kullanmayı düşünebilirsiniz. Konu ile ilgili verilerin, arşivlerde, kayıtlarda ya da veri tabanlarında bulunup bulunmadığına bakmak çok büyük zaman, para ve emek tasarrufu sağlar. Örneğin, çalışanlara geçen sene gördükleri kursların isimlerini ve tarihlerini sormadan önce, bu bilgileri elde etmek için eğitim dosyalarına bakabilir.

¹ Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı AD., ekara@cu.edu.tr

Anketin Dezavantajları

1. Sorulara ayrı kişilerce ayrı anlamlar verilmesi anketin bir dezavantajıdır.
2. Cevapların ne derece bilinçli ve içtenlikle verildiği bilinmediğinden yazılanların geçerliliği şüphelidir.
3. Açık uçlu sorularda verilen cevapların anlaşılması güç olabilir.
4. Soru hazırlanırken belirtilen yanıtlarda kişi aradığını bulamazsa bilgi veremeyebilir ve veri kaybedilebilir.
5. Sorular yeterince açık ve net değilse kişi yanıtları gelişigüzel verebilir (4,5).

KAYNAKLAR

1. Baş T; Anket 3. Baskı Ankara Seçkin Yayıncılık 2005
2. Houston, A. (2004). Anket hazırlama kılavuzu. Retrieved August 24, 2018, retrieved from <http://www.istatistikanaliz.com/anket.pdf>
3. Özoğlu S.Ç. Davranış Bilimlerinde Anket (Bilgi Toplama Aracının) Geliştirmesi *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 1992, Cilt 25, Sayı 2, 321 - 337
4. Baştürk, S., ve Taştepe, M. (2013). Anketler. S. Baştürk (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* Ankara: Vize Yayıncılık. (sf. 247-279).
5. Oğur R Tekbaş, Ö F; Anket Nasıl Hazırlanır? *Sted* 2003 , cilt 12 sayı 9 336